

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
EEVA HEISKA	Telia Tunnistus	21.05.2024 13:54:15 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Pyhännän kunta
Manuntie 2
92930 PYHÄNTÄ

Lausuntopyyntö Pyhännän kunnalle Feelia Oy:n ympäristölupahakemuksesta ympäristöluvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta Leiviskänkankaan alueella tilalla Kasvunpaikka, Pyhäntä

Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta pyytää lausuntoanne **Feelia Oy:n** (os. Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä, Y-tunnus 2113001-5) 22.4.2024 Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle toimittamasta ruokaeineksiä ja valmisruokaa valmistavan elintarviketuotantolaitoksensa toiminnan olennaista muuttamista koskevasta ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta. Olennainen muutos on se, että teollisuusjätevesien esikäsittelyn tehostaminen toteutetaan erillisessä Pyhännän kunnan omistamassa esikäsittelylaitoksessa ennen jäteveden johtamista jäteveden vastaanottavalle jätevedenpuhdistamolle. Hakemusasiakirjoissa on lisäksi useita päivitettyjä tietoja vastaten nykyistä toimintaa. Hakemusta on täydennetty 15.5.2024. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Ne elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle ja jotka käsittelevät tai jalostavat mm. lihaa tai lihatuotteita, perunaa tai juureksia, vihanneksia ja öljykasveja ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 4. esitetyjä määriä, ovat ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja. Tällainen toiminta edellyttää kuitenkin ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaan, koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle

Lausuntoa pyydetään kunnalta, johon hakemuksen mukainen toiminta kohdistuu ja toiminnan naapurikiinteistöjen omistajalta.

Elintarviketuotantolaitos sijaitsee Pyhännän keskustaajamasta noin 3 km pohjoisluoteeseen Ouluntien (kantatie nro 88) länsipuolella Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 214 osoitteessa Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu vuokrakiinteistölle Kasvunpaikka (kiinteistötunnus 630-402-34-12). Kasvunpaikka-kiinteistön omistaa Kiinteistö Oy Pölkkytie 2, jonka koko osakekannan omistavan Erikoissijoitusrahasto Evli Vuokratuoton kanssa luvanhakijalla on pitkäaikainen vuokrasopimus kiinteistön käytöstä ja ylläpidosta. Alueella on kaavamerkintä TY ”*Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.*” Kiinteistöllä on olemassa keväällä 2018 valmistunut valmisruokaa valmistava elintarviketuotantolaitos ja vuonna 2021 valmistunut laitoksen laajennus (5100 m²). Tuotantorakennuksen kokonaispinta-ala on nykyisin 7 813 m². Tuotantolaitoksella on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 29.4.2021 § 10 (Liite 5) myöntämä ympäristölupa ja 23.9.2021 § 36 (Liite 13) myöntämä ympäristöluvan muutos lupamääräys nro 5 muuttamiseksi. Samalla kiinteistöllä on myös Feelia Oy:lle höyryä tuottava Latvaenergia Oy:n omistama ja ylläpitämä ympäristöluvallinen nestekaasua polttoaineena käyttävä teholtaan 3 MW:n höyrykattila ja teholtaan 1,4 MW:n vara- ja huippukuorman höyrykattila. Kattiloiden muodostama yhteisteho on 4,4 MW.

Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi, 1-luokka. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. kunnanvalt. 30.9.2013 § 61) ja korttelia 214 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.: *Tärkeä pohjavesialue (pv-1): Korttelialueet kuuluvat Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (YSL 8 §). Ennen rakennusluvan myöntämistä rakennusvalvontaviranomaisen on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto (VL 3 luvun 2 §).*

Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja –varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Ne on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen, katokselliseen suojaaltaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä.

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Kortteleissa 211-216 tulee hulevedet johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rakentaminen, ojitukset ja maan muokkaaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen.

Ympäristölupaa käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto.

Teollisuusjätevesien esikäsittelylaitos sijoittuu Pyhännän keskustaajamasta noin 2,9 km koilliseen Kestiläntien itäpuolelle Puhdistamontien varrelle Pyhännän kunnan omistamalle kiinteistölle Kontiolahti (630-402-47-1). Alue ei ole pohjavesialuetta eikä muutakaan suojelualuetta. Lähimmät vesistöt ovat noin 600 metrin päässä pohjoisessa virtaava Pyhännänjoki ja noin 1,2 kilometrin päässä lännessä oleva Pyhännänjärvi. Alueen koillispuolella on nykyinen jäteveden tasausallas, josta Pyhännän jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle Siikalatvan Rantsilaan. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat alueelta noin 700 metrin päässä lounaassa ja 1,2 kilometrin päässä luoteessa. Esikäsittelylaitoksen arvioitu käyttöönotto on elo-syyskuussa 2024.

Esikäsittelylaitosalueella on Pyhännän kunnanvaltuuston 14.12.2020 § 47 hyväksymä Pyhätä, Kirkonkylän yleiskaava 2040. Kaavassa puheena olevalla alueella on merkintä T-1 ”Teollisuus- ja varastoalue. Alueelle saa sijoittaa myös kiertotaloustoimintaa, biokaasulaitoksia ja muuta bioenergian tuotantoa. Energiahuollon alueiden käyttöönoton vaikutukset tulee arvioida hankesuunnitteluvaiheessa, huomioiden sijoitusvaihtoehdot ja mahdolliset yhteisvaikutukset. Uutta asutusta ei suositella alle 400 metrin etäisyydelle laitoksesta tai sen varastoalueista. Biokaasulaitos, joka on mitoitettu vähintään 35 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle vaatii ympäristövaikutusten arvioinnista säädetyn lain (252/2017) mukaan YVA-menettelyn. Suunnittelusuositus: Kapasiteetiltaan alle 35 000 tn biokaasulaitosta suunniteltaessa suositellaan ottamaan huomioon VTT:n ohjearvosuositukset, joiden mukaan biokaasulaitosten toiminta saa aiheuttaa asumiseen tai loma-asumiseen varatuilla alueilla tuntikeskiarvona ilmaistuna enintään 3% vuoden tunneista 1 hy/m³ hajuhaitan. Laitoksen tekniikka ja piipun korkeus suositellaan mallinnettavaksi nämä tavoitearvot täyttäväksi.”

Kuvaus elintarvikelaitoksen toiminnasta Pääraaka-aineena käytetään perunoita, juureksia, lihaa ja kalaa sekä pastaa, joista valmistetaan ja jalostetaan valmisruokia, kuten mm. keittoja, kiusauksia, pastaruokia ja perunamuusia sekä kastikkeita ja puuroja.

Valmistusmäärä on vuonna 2023 ollut noin 5,1 miljoonaa kg ja arvioitu kasvuennuste vuosina 2024-2026 on noin 10 %:n vuositasolla. Laitos valmistaa elintarvikkeita ns. autoklaavikypsennyksellä. Tuotantolinjoja on tällä hetkellä 5 ja yksi linja on varalla ja tuotekehityksen käytössä. Linjat muodostuvat ns. satsaamoista eli sekoituserien valmistuksesta, pakkauslinjoista ja kypsytyslaitteistoista (autoklaavit). Autoklaavikypsytyksen jälkeen tuotteet jäädytetään ensin vedellä ja lopuksi kylmällä ilmalla erillisessä jäädyttämössä.

Feelia Oy:n toiminnassa käyttövesi otetaan Pyhännän Vesi Oy:n vesijohtoverkostosta. Käyttöveden kulutus on vuonna 2023 ollut 13 901 m³ ja lisäksi tuotteiden jäädytykseen käytetyn verkostoveden määrä on ollut 86 058 m³. Vuoden 2024 käyttöveden kulutus on arvioitu 13 901 m³:ksi, vuoden 2025 15 291 m³:ksi ja vuoden 2026 16 820 m³:ksi. Jäädytysveden määräksi on arvioitu vuodelle 2024 92 958 m³, vuodelle 2025 74 366 m³ ja vuodelle 2026 74 366 m³. Jäädytysvettä varten on 80 m³:n vesisäiliö, jonka avulla osa jäädytysvedestä saadaan kierrätettyä. Vuosien 2024-2025 aikana parannetaan jäädytyslaitteiston tehokkuutta sekä mahdollisesti rakennetaan uusi lämmöntalteenottojärjestelmä. Jäädytysvesi johdetaan erillisellä putkistolla Pyhännän kunnan hulevesijärjestelmän kautta pohjavesialueen ulkopuolelle Siltarämeelle. Tuotannon jätevedet johdetaan sakan- ja kiintoaineenerotuskaivon (5 m³) ja tämän jälkeisen rasvanerotuskaivon (4,18 m³) kautta jätevesiviemäriin. Muita jäteveden käsittelymenetelmiä ei ole käytössä.

Teollisuusjäteveden johtamissopimukset Feelia Oy:n kiinteistö on liitetty Pyhännän kunnan ylläpitämään jätevesiverkostoon. Ympäristöluvassa (23.9.2021 § 36) on edellytetty teollisuusjätevesisopimuksen laatimista jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa 31.12.2021 mennessä ja sopimus on tehty 8.2.2022. Nyt luvanhakijalla, Pyhännän kunnalla ja esikäsittelylaitoksen operoijalla (nykyään Owatec Group Oy) on keskinäinen sopimus (17.11.2023) teollisuusjätevesien toimittamisesta esikäsittelylaitokselle. Tässä sopimuksessa on sovittu mm. ehdoista, joilla jäteveden toimittajilla on oikeus johtaa teollisuusjätevetensä Pyhännän omistamalle esikäsittelylaitokselle, josta se toimitetaan käsittelyn jälkeen Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Ilman sopimusta osapuoli ei saa johtaa teollisuusjätevesiä Pyhännän kunnan omistamalle esikäsittelylaitokselle. 17.11.2023 solmittu teollisuusjätevesisopimus astuu voimaan, kun esikäsittelylaitos on otettu käyttöön. Samalla kumotaan nykyinen Feelia Oy:n, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n ja Pyhännän kunnan kanssa 8.2.2022 solmittu ensimmäinen teollisuusjätevesisopimus.

Pyhännän kunnalla ja esikäsittelylaitoksen operoijalla (nykyään Owatec Group Oy) on keskinäinen sopimus teollisuusjätevesien käsittelystä ja johtamisesta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle. Kunnan ja Owatec Oy:n välisissä sopimuksissa on määritelty vastuut ja raja-arvot esikäsittelylaitoksesta lähtevälle jätevedelle. Lähtökohtana esikäsittelylaitokselle on se, ettei tarvita yrityskohtaisia esikäsittelyratkaisuja nykyisten toimivien ratkaisujen lisäksi. Esikäsittelylaitos pienentää Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n Pyhännältä tulevaa kuormitusta.

Pyhännän kunnalla ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:llä on jäteveden johtamissopimus ja keskinäinen sopimus jäteveden puhdistamisesta ennen jäteveden johtamista siirtoviemäriä pitkin puhdistamolle.

Teollisuusjäteveden esikäsittelylaitoksen toiminta kattaa seuraavat prosessit: rasvanerotus, välppäys, pH:n säätö lipeällä, ilmastus FBBR (Fixed Bed Biological Reactor) -menetelmällä kahden puskurisäiliön avulla, kiintoaineen saostaminen kemikaloinnilla, polymerointi kiintoaineflokin suurentamiseksi, kiintoaineen erotus flotaatiolla ja lietteen kuivaus ruuvipuristimella. Kaikki em. prosessivaiheet sijoitetaan tiiviisiin erillisiin kontteihin tai muihin yksiköihin. Kaksi puskurisäiliötä (à 125 m³) sijoitetaan maanpinnan alapuolelle samoin kuin rasvanerotusjärjestelmä. Kemikaalisäiliöt (à 18 m³, rauta-/alumiinisaostuskemikaali ja lipeä) sijoitetaan betonirakenteiseen valuma-altaiseen ja itse kemikalointiyksikkö valuma-altaalla varustettuun merikonttiin. Myös muut kemikaalisäiliöt sijoitetaan valuma-altaisiin. Esikäsittelylaitoksen kaikesta toiminnasta vastaavat Pyhännän kunta sen omistajana ja laitoksen operoija (nyk. Owatec Group Oy).

Jätteet ja päästöt Toiminnassa syntyy seuraavia jätejakeita jäteöljy, biojäte, puujäte, metallijäte, lasi, muovi, poltettava jäte, rasvakaivoliete ja ongelmajäte. Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu päästöjä vesistöön tai maaperään. Autoklaavien jäähdytysvesi johdetaan Feelia Oy:n liittymän kautta hulevesiverkostoon, jonka kautta hulevedet ohjautuvat öljynerotuskaivon kautta asianmukaiseen purkupaikkaan pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle. Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan.

Hakemusasiakirjat ovat **yleisesti nähtävänä 20.5.-26.6.2024** Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla osoitteissa <https://www.haapavesi.fi/> ja <https://www.pyhanta.fi/> Kuulutukset-kohdissa.

Mahdollinen lausuntonne pyydetään toimittamaan 26.6.2024 mennessä sähköpostilla osoitteeseen mes_ymparistoterveyslautakunta@haapavesi.fi tai postitse osoitteeseen:

Ympäristöpalvelut Helmi
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 HAAPAVESI

Lisätietoja antaa ympäristötarkastaja Eeva Heiska, puh. 044 7591 154.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Haapaveden kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Eeva Heiska
ympäristötarkastaja